

Werkenden met tekortschietend pensioen: oplossingsroutes voor de witte en grijze vlek en de pensioenopbouw van zelfstandigen

“Mogelijk is een dwingender systeem met een pensioenplicht noodzakelijk”

C. Biesenbeek, K. de Boer, C. van Ewijk, J. van Ewijk, M. van Gooswilligen, H. Kappelle, E. Lutjens, M. Mertens, S. Muns, H. van der Schaft, A. van Soest

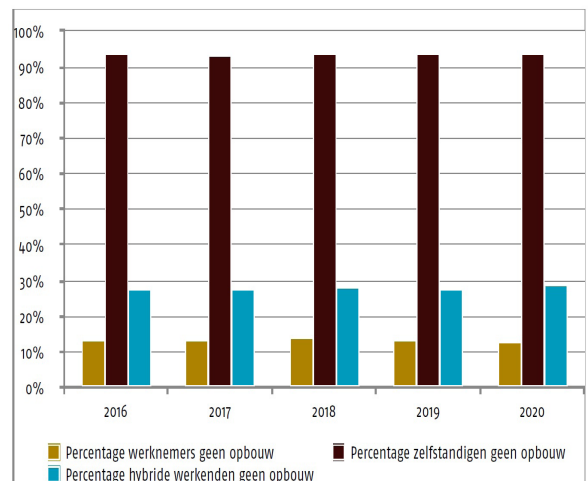
Met het pensioenakkoord is een belangrijk stap gezet naar een toekomstbestendig pensioenstelsel. Maar er blijven nog enkele problemen bestaan, zoals de afkalving van de deelname aan pensioenregelingen in de tweede pijler. Zelfstandigen vallen meestal buiten de huidige regelingen en er bestaat een substantiële ‘witte vlek’ van werknemers zonder actieve pensioenopbouw. Daarnaast zijn er toenemende zorgen over regelingen in bepaalde sectoren die een inadequaat pensioen bieden, de zogenaamde ‘grijze vlek’. In dit rapport bespreken we de problematiek van tekortschietende pensioenopbouw en verkennen we mogelijke oplossingen.

Bevindingen op hoofdlijnen

- De grijze vlek van pensioenregelingen met magere pensioenopbouw verdient evenveel aandacht als de witte vlek.
- Op korte termijn is nader onderzoek nodig naar de omvang van de grijze vlek bij pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen.
- Zelfstandigen bouwen zeer beperkt pensioen op in de tweede pijler; weinigen sparen zelf bij in de derde pijler.
- Binnen de bestaande kaders kan beter gebruik worden gemaakt van de wettelijke controle mogelijkheden op de naleving van verplichte deelname aan pensioenregelingen.
- Een duidelijke maatschappelijke norm voor een adequaat pensioen voor werknemers en zelfstandigen ontbreekt.

Kernboodschap voor de sector

- Voor een goede oplossing van de ontoereikende pensioenopbouw van werknemers en zelfstandigen kan een dwingender systeem nodig zijn met pensioenplicht voor werkgevers en/of werknemers, mogelijk in combinatie met auto-enrollment.

Figuur: Percentage werkenden zonder actieve pensioenopbouw in de tweede pijler naar arbeidsvorm 2016–2020. Bron: Biesenbeek, e.a. (2022).

Meer weten? Lees het paper

‘Werkenden met tekortschietend pensioen: oplossingsroutes voor de witte en grijze vlek en de pensioenopbouw van zelfstandigen’